
ВИХОВУЄМО ЧИТАЧІВ ЗМАЛКУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМО ВЗЯТОЇ БІБЛІОТЕКИ-ФІЛІЇ

Тетяна Козловська

Бібліотека-філія для дітей № 35 ЦБС
Шевченківського району м. Харкова

Анотація: *актуальні питання роботи сучасної публічної бібліотеки для дітей. Переформатування роботи бібліотеки з врахуванням змін в суспільстві та сучасних викликів.*

Ключові слова: *дитяча бібліотека, формування читацького смаку, виховання майбутніх читачів.*

Бібліотеки України є базовим елементом культурної, наукової, освітньої, інформаційної інфраструктури держави. Вони важливі для розвитку інформаційної та мовної культури суспільства, патріотичного, правового та екологічного виховання, формування стійкого інтересу до вивчення та розуміння національної історії та культури. Бібліотеки сприяють розбудові читаючої, мислячої та освіченої нації, спроможної практично втілювати набуті знання і досвід у розбудову незалежної України [2].

Тому сучасна бібліотека є не тільки джерелом отримання різнобічної інформації, а й джерелом духовності і культури. Використовуючи роками напрацьовані форми і методи роботи, бібліотека спрямовує свою діяльність на поліпшення якості обслуговування користувачів, об'єднуючи досвід минулого та сучасні знання орієнтується на перехід до нового формату своєї діяльності.

Для того, щоб визначити нові підходи до бібліотечної роботи, як правило, працівники оцінюють свою діяльність, вивчають потреби користувачів та намагаються створити у бібліотеці комфортне, толерантне, культурне середовище для роботи, проведення змістовного дозвілля, обміну думками, розвитку особистості.

Сьогодні стрімкий розвиток технологій, зміни в суспільстві, виклики з карантинними обмеженнями зобов'язують до рішучих змін і в такій, здавалось усталеній сфері, як бібліотечна робота. Діяльність бібліотеки стає багатовекторною, більш орієнтованою на нові вимоги та потреби читачів.

Публічні бібліотеки, як правило, асоціюються в сприйнятті більшості населення, зі спокоєм, тишею, порядком на книжкових полицях, компетентним, але строгим бібліотекарем.

Дещо вибиваються з цього образу дитячі бібліотеки, адже вони змінюються стрімкіше, як, власне, і самі діти. Бібліотеки для дітей більш кон'юнктурні, більш орієнтовані на нові послуги і вимоги своїх читачів. Опановуючи і нові технології, і соцмережі, і організовуючи свій простір якомога ефективніше, працівники дитячих бібліотек самі прагнуть змін.

Наша бібліотека-філія № 35 для дітей ЦБС Шевченківського району міста Харкова є чудовим прикладом такої трансформації. Ми невеличка, але досить сучасна і прогресивна бібліотека, яка переформатовує свою роботу з врахуванням сучасних викликів і змін.

Ми працюємо на результат: щоб кожна книга знайшла свого читача і не була непоміченою, щоб охопити своєю роботою щонайбільше жителів мікрорайону, щоб було комфортно працювати в читальній інтернет – залі і індивідуально, і проводити цікаві масові заходи.

Власне, і самі заходи змінюються поступово на більш динамічні, інтерактивні, з елементами гри, змагань, здорової конкуренції. Ми намагаємося оперативно реагувати на зміни в запитах читачів, створюємо власний імідж сучасної бібліотеки та комфортний простір.

Маючи за мету виховувати читачів з самого малечку бібліотека і будує свою щоденну роботу.

Працівники бібліотеки під час вимушеного зниження активного обслуговування своїх читачів напрацювали багато різноманітних цікавинок, створили яскраві віртуальні заходи, коротенькі пізнавально-розважальні та презентаційні відеоролики, підготували сценарії заходів до ювілейних дат письменників.

Тому, з відновленням відкритого доступу до бібліотеки ми завжди готові для своїх читачів організувати і провести щось цікаве і корисне на їх смак та враховуючи вік відвідувачів.

На початку літа ми зустрічали дітей з пришкільних літніх таборів, а потім побачили, що до бібліотеки групами залюбки бігають дітки з сусідніх будинків, тому і виникла ідея створення літнього прибудинкового табору.

Ми виходили і на ігрові майданчики, і організовували заходи перед входом до бібліотеки, і гралися разом з малечею в настільні ігри, паралельно роблячи промоцію читання, ненав'язливо пропонуючи нові книги, які надійшли по програмі «Поповнення фондів публічних бібліотек» від Українського Інституту Книги, тим самим формуючи читацький смак і любов до книги, до читання.

Дозвілля є важливою сферою соціалізації особистості. Особистість набуває ціннісних орієнтацій, знань, досвіду не лише за умов систематичного навчання, а й у процесі спілкування, відпочинку [1].

Тому ми намагаємося робити дозвілля наших читачів та учасників масових заходів змістовним, цікавим, корисним та різноманітним, яке б сприяло самореалізації, розкриттю творчого потенціалу особистості. Поєднуючи в одному заході і відеоролики, які часто зроблені самими працівниками бібліотеки, і невеличку пізнавальну текстову складову, і питання вікторини чи гри, ведучи з учасниками живу бесіду, переключаючи їх з одного процесу на інший, ми отримуємо гарний зворотній зв'язок і бажання знову відвідувати нашу бібліотеку.

Крім того, ми такими заходами розвиваємо в учасників комунікативні навички, лідерські якості, творчі здібності, вміння працювати в команді.

Не менш важливим є і виховання інформаційної культури у підростаючого покоління. Проведення заходів з медіаграмотності, формування компетентностей та медіагігієни, критичність в сприйнятті контенту, етичної культури сьогодні надзвичайно актуально.

Створюючи в бібліотеці атмосферу доброзичливості, заохочення до творчості, проводячи різноманітні майстер – класи та творчі майстерні, ми відкриваємо своїм користувачам двері у світ прекрасного. Ми неодноразово спостерігали як розкриваються наші читачі в неформальних умовах, в невимушеній творчій атмосфері.

А ще, наша бібліотека – це допомога професійних бібліотекарів у підборі літератури, це щотижневі презентації книжкових новинок від Українського інституту книги, це екскурсії, ігри, вікторини, загадки, це журнали та газети, інколи недооцінені сучасними користувачами, це доступ до всесвітньої мережі, це книжкові виставки, це сторінка у Фейсбуці, це...

Ми не стоїмо на місці, ми готові до змін, ми рухаємося, і щоб більший простір був для руху, ми виховуємо своїх читачів змалку!

Таким чином, на прикладі маленької публічної бібліотеки для дітей можна побачити, що бібліотека, яка активно змінюється, розвивається, йде в ногу з часом буде затребуваною користувачами, підтримана жителями мікрорайону обслуговування, займатиме важливе місце в розбудові демократичного суспільства в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грінішина І. І. Змістовне дозвілля студентської молоді в бібліотеках вищих навчальних закладів – важлива сфера формування особистості / І. І. Грінішина // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер. : Бібліотекознавство. Книгознавство. – 2010. – Вип. 2. – С. 355-360.

2. Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України: Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 219-р [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80#Text>.

EDUCATING READERS FROM ANIMAL TIME: TRANSFORMATION OF PUBLIC LIBRARIES ON THE EXAMPLE OF A SEPARATELY LIBRARY - BRANCHES

Tatyana Kozlovska

Library-branches for children № 35
CBS of the Shevchenkivsky district of Kharkiv

Abstract: *Topical issues of the modern public library for children. Reformatting the work of the library taking into account changes in society and modern challenges.*

Key words: *children's library, formation of reader's taste, education of future readers.*